

یخبندان بی‌سابقه امسال بازار زعفران را داغ می‌کند؟

سرمای شدید زمستان امسال، زعفران کاران خراسانی را تحت تاثیرات زیادی قرار داد و بسیاری از فعالین این حوزه را به یاد خاطرات زمستان سخت سال ۱۳۸۶ و کاهش شدید تولید در سال بعدی انداخت و زمستان سال ۸۶افت شدیدی در زعفران سال زراعی بعد به وجود آورد و قیمت‌ها جشش بی‌سابقه‌ای را در آن سال تجربه کرد به نحوی که برای اولین بار به بالای ۲ هزار دلار رسید. به گزارش اقتصاد آنلاین، مدیر جهاد کشاورزی تربت‌حیدریه از خسارات جدی و بزرگ زمین‌های زراعی زعفران در این شهر خبر داده. البته با یک تحقیق ساده می‌شود خبرهای فراوانی را از خسارات وارد شده به زعفران در شهرهای مختلف بر اثر سرما زدگی مشاهده کرد. گفتنی است که اثر سرمای شدید زمستان و همچنین افزایش صادرات در فصل پاییز سال جاری، یکی از نشانه‌های کمبود زعفران در ماه‌های آتی خواهد بود و باید دید که آیا تجربه سال ۸۶ و ۸۷ دوباره تکرار می‌شود؟

امضای یادداشت تفاهم همکاری‌های جامع حمل و نقل ایران و قطر

وزیر راه و شهرسازی در سفر رسمی خود به دوحه و مذاکره با وزیر حمل‌ونقل قطر، انعقاد یادداشت تفاهم همکاری‌های جامع حمل‌ونقلی بین دو کشور را در دستور کار دارد که مهرداد بذریاش بنابه دعوت رسمی همتای خود، به‌همراه معاونان وزارت راه و شهرسازی، در این سفر با جاسم بن سیف السلیطی در خصوص توسعه همکاری‌های حمل‌ونقلی در شقوق مختلف‌اعم از دریایی، هوایی و دیگری موارد گفت‌وگو و مذاکره خواهند کرد. در این سفر دو روزده اضافی هیات ایرانی با همتایان خود دیدار و مذاکره خواهند کرد و در پایان مذاکرات دو روزه برای رسیدن به همکاری‌های جامع حمل و نقلی توافق خواهند شد. به گزارش ایلنا، جاسم بن سیف السلیطی وزیر حمل‌ونقل قطر آرد ماه سالجاری با حضور در ساختمان مرکزی وزارت راه و شهرسازی، ضمن ادای احترام به مرحوم رستم قاسمی وزیر فقید راه و شهرسازی و ذکر فاتحه و دعا برای وی، با مهرداد بذریاش وزیر راه و شهرسازی و معاونان این وزارتخانه دیدار و مذاکره کرد.

دلار کانال عوضی کرد

قیمت دلار دیروز در بازار تهران ۷۵۴ تومان گران شد و به این ترتیب، به کانال جدید ورود پیدا کرد که در حال حاضر هر دلار آمریکا در بازار ۴۱ هزار و ۳۹ تومان قیمت دارد و در حالی است که معاملات در ابتدای آرد با قیمت ۴۰ هزار و ۸۵ تومان آغاز شده بود. این نشان می‌دهد که هر یک روز ۰.۸ درصد گران شده است که در این میان، بررسی‌ها نشان می‌دهد که در یک هفته گذشته به‌طور میانگین شاهد گرانی ۵۶۵ تومانی قیمت دلار بوده‌یم. به نظر می‌رسد در حال حاضر فعالان بازار چشم به سیگنال‌های بین‌المللی دوخته‌اند و نگاه به نشست پارلمان اروپا درباره ایران دارند که در این شرایط، فعالان بازار آن چنان تمایلی به عرضه دلارهای خود ندارند و با افزایش تنش‌های بین‌المللی، تمایل به خرید و حفظ سرمایه بیشتر شده است که در این میان، آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه آمریکا در تازه‌ترین اظهارنظر درباره برجام گفته است: ایرانی‌ها چند ماه پیش، فرصت بازگشت سریع به توافق را از دست دادند، فرصتی که از سوی همه، اتحادیه اروپا، آمریکا، حتی چین و روسیه تایید شده بود، فراهم بود. وی عنوان کرده‌است: برجام چندماه است که دیگر به عنوان موضوعی عملی در دستور کار نیست. روی آن متمرکز نیستیم. در این میان، امیرعبدالمهیان، وزیر امور خارجه ایران در نشست خبری مشترک با وزیر خارجه ترکیه اعلام کرده‌است: در موضوع توافق برای لغو تحریم‌ها گفت‌وگو کردیم با آقای جاووش اوغلو همکاری داریم و گاهی پیام‌هایی رد و بدل می‌شود با طرف‌های برجامی، اگر آمریکا واقع‌بینانه رفتار کند توافق دست یافتنی است که در این شرایط، با توجه به پالس‌های منفی‌ای که به بازار داده می‌شود، بانک مرکزی در تازه‌ترین اقدام، دامنه‌نوسان نرخ ارز در سامانه رسمی بازار متشکل را حذف کرد تا موانع رشد قیمت ارز در این‌گونه از معاملات را از میان بردارد. تحلیلگران بازار ارز اعتقاد دارند که حذف دامنه‌نوسان ارزی و افزایش نرخ رسمی ارز هم‌راستا با اعمال بازار آزاد از افزایش شکاف قیمتی میان ارقام رسمی و غیررسمی جلوگیری می‌کند که در نتیجه داده‌ای امر، تمایل افراد به سفته‌بازی در بازار کاهش می‌یابد.

کاهش قیمت مرغ در بازار

مشاهدات حاکی از کاهش قیمت مرغ در بازار نسبت به هفته‌های پیش است و براساس مشاهدات میدانی از مغازه‌های سطح شهر تهران و میادین تره بار قیمت هر کیلو مرغ تازه ۴۹ تا ۵۶ هزار تومان است. این در حالیست که حدود دو هفته پیش قیمت هر کیلو از این کالای پروتئینی ۵۵ تا ۶۰ هزار تومان بود. قیمت‌های ذکر شده حدودی بوده و ممکن است در برخی مناطق بیشتر یا کمتر باشد. به گزارش ایسنا، مهدی یوسف خانی رئیس اتحادیه فروشندگان پرند و ماهی در تشریح آخرین وضعیت بازار مرغ گفت: حدودا دو هفته‌ای می‌شود که قیمت مرغ ثابت و کمتر از نرخ مصوب (هر کیلو ۶۳ هزار تومان) است و قیمت هر کیلو مرغ گرم در خرده‌فروشی‌ها در حال حاضر ۵۰ تا ۵۵ هزار تومان است. رئیس اتحادیه فروشندگان پرند و ماهی علت کاهش قیمت را کاهش تقاضا دانست و گفت: علت تقاض کم و عرضه زیاد است و همین امر قیمت مرغ را کاهش داده است که البته تولیدکنندگان نیز در ضرر هستند.

پنجشنبه	سال‌بنجم
۱۴۰۱۰۵۰۲۹	شماره ۱۴۳۳
۲۶ جمادی‌الثانی۱۴۴۴	۱۹ ژانویه ۲۰۲۳

مشاور وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: ناوایی‌ها براساس عملکرد فروش نان خود، سهمیه آرد دریافت می‌کنند، آن هم براساس داده‌هایی است که در کارت‌خوان هوشمند پردازش می‌شود. البته تراکنش‌های غیرواقعی احصا شده و حذف می‌شود و در دوره آرد توسط ناوایی از این پس معادل عملکرد دوره‌های قبلی با چند درصد بالاتر از دوره گذشته آرد یارانه‌ای اختصاص می‌یابد. مشاور وزیر امور اقتصادی و دارایی بیان‌اینکه فاز دوم مدیریت هوشمند آرد و نان به صورت گام به گام از بهمن آغاز می‌شود، گفت: قیمت نان افزایش نمی‌یابد، در این مرحله تلاش داریم با حاکمیت داده‌ها میزان انحراف در توزیع آرد و نان را به حداقل برسانیم که به دلیل یارانه‌ای بودن قیمت آرد خبازی‌ها، قبل از حذف ارز ترجیحی، فاصله قیمت آرد ناوایی‌ها و آرد صنف و صنعت حدود چهار برابر بود اما بعد از حذف ارز ترجیحی، این فاصله به حدود ۱۶ برابر رسیده و این انگیزه قوی برای انحراف آرد یارانه‌دار ناوایی‌ها به سایر مصارف دارد. به گزارش تجارت‌نیوز، وزارت امور اقتصادی و دارایی قصد دارد از طریق مدیریت هوشمند داده‌ها و توزیع نان به وسیله کارت‌خوان‌های هوشمند در سراسر کشور بر نحوه مدیریت آرد و نان نظارت کند و قصد دارد، میزان انحراف آرد یارانه‌ای از این طریق را به حداقل کاهش دهد که در این زمینه محمد جلال، مشاور وزیر امور اقتصادی و دارایی در امور هوشمندسازی مدیریت آرد و نان در وزارت امور اقتصادی و دارایی به نکاتی اشاره کرده‌است.

آیا مرله اول مدیریت هوشمند آرد و نان تکمیل شد و آثار آن چیست؟ مر حله دوم از کی آغاز می‌شود؟

مر حله اول طرح مدیریت هوشمند آرد و نان، تکمیل زنجیره داده‌ها در زمینه گندم، آرد و نان بود که به وسیله مدیریت داده‌ها اجرا شد و از اردیبهشت‌ماه سالجاری از استان زنجان شروع و به تدریج تکمیل شد، به گونه‌ای که ۷۶ هزار ناوایی در سراسر کشور به کارت‌خوان هوشمند ناوایی‌ها مجهز شدند و در ۱۸ هزار روستا که معمولا هر روستا یک ناوایی دارد، نیز این کارت‌خوان‌ها نصب شده است. در حال حاضر بالای ۹۸ درصد ناوایی‌های کشور تحت پوشش کارت‌خوان‌های هوشمند آرد و نان هستند و یکی دو درصد باقیمانده هم دارای مشکلاتی از طرف ناوایی‌ها هستند که به‌طور مثال؛ دارای نقص مدارک و یا مشکلاتی مانند وراثت، فوت دارند و ناوایی و یا انسداد حساب‌ها روبرو هستند که هنوز نتوانستیم برای آنها کارت‌خوان هوشمند صادر کنیم. اما از جانب ما هیچ مشکلی نبوده بلکه از جانب خود ناوایی‌ها تعداد اندکی با این مشکل مواجه هستند.

آیا دستگاه‌های کارت‌خوان معمولی امکان اجرای مدیریت هوشمند داشتند یا اینکه آیا دستگاه‌های جدید وارداتی بوده یا از محل تولید داخل تهیه شده است؟

دستگاه داخلی نداریم. البته تولید نهایی تجهیزات در داخل صورت می‌گیرد، اما عمده تجهیزات آرد وارداتی است. از طرفی پوزهای موجود و کارت‌خوان‌های قبلی هم امکان اجرای مدیریت هوشمند نداشتند، چون در این مرحله محور ما مدیریت داده‌ها بر اساس عملکرد ناوایی‌ها و برنامه‌ریزی بر روی داده‌هاست که کارت‌خوان‌های سنتی فقط تراکنش‌ها ثبت می‌شد، ولی در کارت‌خوان هوشمند هم قیمت و هم نوع نان و تعداد آن ثبت می‌شود. داده‌ها قابل اتکا طرح هستند. موقعیت مکانی کارت‌خوان‌ها مشخص است. نحوه‌استفاده هم بسیار ساده‌است، مانند تلفن همراه که اکثر مردم با آن آشنا شده‌اند. در مرحله اول زنجیره داده‌ها تکمیل شد. تاکنون یکصد میلیون کارت ملی یکتا سابقه خرید از سامانه هوشمند را تجربه کرده‌اند؛ یعنی هر کارت حداقل یکبار برای خرید نان از این سامانه مورد استفاده قرار گرفته است. ممکن است یک نفر چندین کار بانکی داشته باشد، اما یکصد میلیون کارت بانکی یکتا در سامانه استفاده شده‌اند. در سامانه دواصل مهم است. دست مردم نه از اندازه‌سازی قیمت نان و نه سهمیه‌بندی نان مطرح است، بلکه قیمت نان تغییر نمی‌کند و هیچ سهمیه‌بندی هم نداریم. به گونه‌ای طراحی شده است که براساس داده‌محوری و تحلیل داده‌ها تصمیم می‌گیریم. بنابراین در بخش مصرف‌کننده محدودیتی از نظر قیمت و با تعداد وجود ندارد. تعداد تراکنش‌های روزانه ۵۰ تا ۱۰ میلیون تراکنش برای خرید نان ثبت شده است. متوسط هر خانوار سه روز یکبار نان خریداری کردند. در کشور بین ۲۷ تا ۲۸ میلیون خانوار وجود دارد. در مجموع روزانه بین ۱۰۰ تا ۱۲۰ میلیون قرص نان از انواع مختلف به فروش می‌رسد.

آیا نان صنعتی و فانتزی در طرح هوشمندی مدیریت آرد و نان دیده شده است؟

نان صنعتی و فانتزی، صنعتی مربوط به بسته‌بندی و کارخانه‌ای مدنظر و فانتزی در این طرح نبوده و نرخ آرد نان مثل نان صنعت حساب می‌شود و مشمول طرح نیست. نان فانتزی و صنعتی از نان کشور حدود ۳ تا ۳ درصد است. بقیه نان کشور حدود ۹۱ درصد توسط ناوایی‌های سنتی پخت می‌شود و ۷ تا ۸ درصد آرد خام برای روستاهای کم‌جمعیت و عشایر تأمین می‌شود. در جاهایی که صرفه ایجاد ناوایی ندارد، آرد خام به جای نان برای عشایر و همچنین روستاهای کوچک و کم‌جمعیت توزیع می‌شود.

فاز دوم از کی اجرایی‌شود؟

فاز بعدی طرح به صورت یکپارچه اجرا نمی‌شود و به تدریج و گام به گام و استان به استان از به‌همن‌ماه آغاز می‌شود. هم‌زمان با آن، نرم‌افزار و تکمیل آموزش ناوایی‌ها شروع می‌شود و به تدریج گسترش می‌یابد تا در سراسر کشور اجرا شود. رویکرد ما عدم آزداسازی قیمت نان و عدم محدودیت آرد برای مصرف‌کنندگان

آرامش مله

زمان اجرای مرحله دوم هوشمندسازی نان مشخص شد

است. با این منطق جلو می‌رویم، اما ناوایی‌ها براساس عملکرد فروش نان خود، سهمیه آرد دریافت می‌کنند، آن هم براساس داده‌هایی است که در کارت‌خوان هوشمند پردازش می‌شود.

البته تراکنش‌های غیرواقعی احصا شده و حذف می‌شود و در دوره خرید آرد توسط ناوایی از این پس معادل عملکرد دوره‌های قبلی با چند درصد بالاتر از دوره گذشته آرد یارانه‌ای اختصاص می‌یابد. مشاور وزیر امور اقتصادی و دارایی بیان‌اینکه فاز دوم مدیریت هوشمند آرد و نان به صورت گام به گام از بهمن آغاز می‌شود، گفت: قیمت نان افزایش نمی‌یابد، در این مرحله تلاش داریم با حاکمیت داده‌ها میزان انحراف در توزیع آرد و نان را به حداقل برسانیم که به دلیل یارانه‌ای بودن قیمت آرد خبازی‌ها، قبل از حذف ارز ترجیحی، فاصله قیمت آرد ناوایی‌ها و آرد صنف و صنعت حدود چهار برابر بود اما بعد از حذف ارز ترجیحی، این فاصله به حدود ۱۶ برابر رسیده و این انگیزه قوی برای انحراف آرد یارانه‌دار ناوایی‌ها به سایر مصارف دارد. به گزارش تجارت‌نیوز، وزارت امور اقتصادی و دارایی قصد دارد از طریق مدیریت هوشمند داده‌ها و توزیع نان به وسیله کارت‌خوان‌های هوشمند در سراسر کشور بر نحوه مدیریت آرد و نان نظارت کند و قصد دارد، میزان انحراف آرد یارانه‌ای از این طریق را به حداقل کاهش دهد که در این زمینه محمد جلال، مشاور وزیر امور اقتصادی و دارایی در امور هوشمندسازی مدیریت آرد و نان در وزارت امور اقتصادی و دارایی به نکاتی اشاره کرده‌است.

آیا مرله اول مدیریت هوشمند آرد و نان تکمیل شد و آثار آن چیست؟ مر حله دوم از کی آغاز می‌شود؟

مر حله اول طرح مدیریت هوشمند آرد و نان، تکمیل زنجیره داده‌ها در زمینه گندم، آرد و نان بود که به وسیله مدیریت داده‌ها اجرا شد و از اردیبهشت‌ماه سالجاری از استان زنجان شروع و به تدریج تکمیل شد، به گونه‌ای که ۷۶ هزار ناوایی در سراسر کشور به کارت‌خوان هوشمند ناوایی‌ها مجهز شدند و در ۱۸ هزار روستا که معمولا هر روستا یک ناوایی دارد، نیز این کارت‌خوان‌ها نصب شده است. در حال حاضر بالای ۹۸ درصد ناوایی‌های کشور تحت پوشش کارت‌خوان‌های هوشمند آرد و نان هستند و یکی دو درصد باقیمانده هم دارای مشکلاتی از طرف ناوایی‌ها هستند که به‌طور مثال؛ دارای نقص مدارک و یا مشکلاتی مانند وراثت، فوت دارند و ناوایی و یا انسداد حساب‌ها روبرو هستند که هنوز نتوانستیم برای آنها کارت‌خوان هوشمند صادر کنیم. اما از جانب ما هیچ مشکلی نبوده بلکه از جانب خود ناوایی‌ها تعداد اندکی با این مشکل مواجه هستند.

آیا دستگاه‌های کارت‌خوان معمولی امکان اجرای مدیریت هوشمند داشتند یا اینکه آیا دستگاه‌های جدید وارداتی بوده یا از محل تولید داخل تهیه شده است؟

دستگاه داخلی نداریم. البته تولید نهایی تجهیزات در داخل صورت می‌گیرد، اما عمده تجهیزات آرد وارداتی است. از طرفی پوزهای موجود و کارت‌خوان‌های قبلی هم امکان اجرای مدیریت هوشمند نداشتند، چون در این مرحله محور ما مدیریت داده‌ها بر اساس عملکرد ناوایی‌ها و برنامه‌ریزی بر روی داده‌هاست که کارت‌خوان‌های سنتی فقط تراکنش‌ها ثبت می‌شد، ولی در کارت‌خوان هوشمند هم قیمت و هم نوع نان و تعداد آن ثبت می‌شود. داده‌ها قابل اتکا طرح هستند. موقعیت مکانی کارت‌خوان‌ها مشخص است. نحوه‌استفاده هم بسیار ساده‌است، مانند تلفن همراه که اکثر مردم با آن آشنا شده‌اند. در مرحله اول زنجیره داده‌ها تکمیل شد. تاکنون یکصد میلیون کارت ملی یکتا سابقه خرید از سامانه هوشمند را تجربه کرده‌اند؛ یعنی هر کارت حداقل یکبار برای خرید نان از این سامانه مورد استفاده قرار گرفته است. ممکن است یک نفر چندین کار بانکی داشته باشد، اما یکصد میلیون کارت بانکی یکتا در سامانه استفاده شده‌اند. در سامانه دواصل مهم است. دست مردم نه از اندازه‌سازی قیمت نان و نه سهمیه‌باش بالا می‌رود و به تدریج هر دوره که عملکرد محقق شود، براساس داده‌های کارت‌خوان هوشمند تا ۱۰ درصد امکان افزایش سهمیه آرد وجود دارد. در زمینه افزایش کمک‌هزینه ناوواها به دلیل عدم افزایش قیمت نان در سالجاری و بر اساس قولی که دولت برای جبران افزایش هزینه اجاره و یا دستمزد ناوواها داده است، اول طرح ۱۵ درصد آرزش عملکرد فروش نان به ناووا ریز می‌شد، اما در فاز دوم این رقم به دو برابر افزایش می‌یابد. در پایان هر روز عملکرد کارت‌خوان در فروش نان مبنای محاسبه کمک‌هزینه قرار می‌گیرد و از این پس این کمک‌هزینه به ۳۰ درصد افزایش می‌یابد. البته این عدد قطعی نشده ممکن است بین ۳۰ تا ۳۵ درصد از عملکرد ناووا در هر روز به عنوان کمک‌هزینه به حسابش واریز شود.

برخی ناوایان برای دریافت یارانه بیشتر ممکن است پیش‌اظهاری در فروش تعداد نان داشته باشند، با آن چگونه برخورد می‌کنید؟

مدیریت هوشمند آرد و نان به‌خاطر تحلیل داده‌ها و بهره‌برداری از داده‌هاست و توصیه ما به همه ناوایان این است که بزرگ‌ترین دارایی یک ناووا سابق تراکنشی او در کارت‌خوان خود هوشمنداست، بنابراین نسبت به سلامت و درستی داده‌های خود دقت کنند. در برخی ناوواها مشاهده می‌شود که مثلاً با یک کارت بانکی خریدهای غیرمتعارف به عنوان مشتری ثبت می‌شود. چون سامانه هوشمند است آن را شناسایی می‌کند. یا ممکن است برخی ناوایان نان را گران‌تر بفروشند یا تعداد بیشتری نان ثبت کنند، در حالی که کمتر از آن به مشتری تحویل می‌دهند. در این زمینه هم از نظارت مردمی استفاده می‌شود و هم بازرسان ویژه وجود دارند که در صورت کشف تخلف، جریمه‌های آن چنان سنگین خواهد بود که دیگر کسی به فکر رفتار متقلبانه نباشد. پردازش داده‌ها و استخراج آن می‌توان عملکرد واقعی ناووا را به دست آورد. اگر عملکرد واقعی کمتر باشد، میزان سهمیه آرد و حتی کمک‌هزینه به ناوایی در دوره‌های بعدی کم می‌شود و رتبه ناووا کاهش پیدا می‌کند.

ناوایی‌ها براساس چند رتبه تقسیم‌بندی می‌شوند؟

کاهش رتبه اثر مستقیم بر کاهش تخصیص آرد در دوره آتی دارد. رفتار متقلبانه به افزایش سهمیه کمک نخواهد کرد و دوره‌های اثر منفی می‌گذارد.

تاکنون چندنوع تخلف در ناوایی‌ها پیدا کرده‌اید؟

اکثر ناوایی‌ها در دست عمل می‌کنند، اما بر برخی رفتارهای متقلبانه در برخی ناوایی‌ها هم شناسایی کرده‌ایم. برخی ناوایی‌ها تراکنش‌های غیرواقعی ثبت می‌کنند که این تراکنش‌ها بر افزایش آرد و کمک‌هزینه اثری ندارد و در آینده به دلیل دقت در رتبه ناووا، سهمیه آرد طبق رتبه خواهد بود؛ بنابراین ناوایان باید به سلامت و غیرواقعی بودن تراکنش‌ها دقت کافی داشته باشند. مساله کم‌فروشی و یا کسری چانه خمیر نان را به دقت کنترل کنند و از کم‌فروشی اجتناب کنند، چون

در گفتگو با مهر مطرح شد؛

تبادل ۱۱ میلیارد دلار کالابین ایران و ترکیه

در این مدت، ۳.۳ میلیارد دلار محصولات معدنی، ساختمانی و پترو پالایشگاهی، ۹۰۴ میلیون دلار انواع کود، ۵۷۳ میلیون دلار انواع محصولات از آلومینیوم، ۳۷۲ میلیون دلار انواع محصولات مرتبط با مس، ۳۲۷ میلیون دلار محصولات و مصنوعات فلزی و آهنی، ۲۹۷ میلیون دلار هم‌بسترین رشد صادراتی را در بین پنج مقصد اول صادراتی ایران رقم زده است. وی افزود: عمده محصولات صادراتی به ترکیه

از ترکیه بوده است. وی ادامه داد: بر همین اساس صادرات با رشد ۵۱ درصدی و واردات با رشد ۱۸ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته همراه بوده است.لطیفی گفت: ترکیه سومین مقصد صادرات کالاهای ایرانی پس از چین و عراق، از ابتدای سال تا دهم دی ماه بوده که بیشترین رشد صادراتی را در بین پنج مقصد اول صادراتی ایران رقم زده است. وی افزود: عمده محصولات صادراتی به ترکیه

اقتصادی

جوایسه

علت تاخیر لایحه بودجه ۱۴۰۲ چه بود؟

در تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۴ گزارشی با عنوان «بودجه بی‌برنامه کجا می‌رود؟» منتشر شد که در آن به ارائه لایحه بودجه با تاخیر و بدون برنامه‌ریزی دقیق و تمهید احتمالی برنامه ششم پرداخته شد و گفته کارشناسان امیدی به تحقق آن حتی برای یک سال آینده آن وجود ندارد و امید دولت به تحقق درآمدهای مالیاتی در حالی که بخش عمده فعالان اقتصادی از ادامه حیات در شرایط پسا کرونا و تحریم‌ها ناامید هستند و بستری برای عملیاتی شدن ندارد اما بهتر است به جای امید به رشد ۳۰ درصدی اقتصادی در آینده نزدیک به الگوبرداری از کشورهای موفق در کاهش نرخ تورم عمل کنند که سازمان برنامه و بودجه در جوابیه‌ای توضیحات زیر را اعلام کرد که به شرح ذیل است: بودجه ۱۴۰۲ منطبق با برنامه هفتم هر دو سند بودجه ۱۴۰۲ و برنامه پنج‌ساله هفتم توسعه در سال جاری در یک سازمان واحد و البته با کمک و جذب مشارکت بخش خصوصی و دانشگاهی تهیه شده و در حال نهایی شدن است و حتی با وجود تأخیر در ارائه برنامه هفتم توسعه، بیم‌عدم تطبیق این دو سند نسبت به یکدیگر وجود نخواهد داشت البته لازم به ذکر است که تأخیر در زمان‌بندی‌های برنامه هفتم توسعه به‌زمان بر شدن فرایند ابلاغ سیاست‌های کلی از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام نیز مربوط بوده که با وجود اینها برنامه هفتم توسعه هم اکنون جمع‌بندی‌های نهایی را می‌گذراند. مواردی که در گزارش روزنامه آمده به‌هیچ‌وجه نقد برنامه هفتم توسعه و مجموعه اسناد تهیه شده در سازمان برنامه و بودجه کشور به حساب نمی‌آید، چراکه برنامه هفتم تمامی ۲۹ مطالعه‌ای که به‌عنوان اسناد پشتیبان برنامه تهیه شده با تأکید بر همین فروض و اهتمام به بستر فعلی اقتصاد کشور است. آنچه که گزارش به‌عنوان «ضعف» برنامه هفتم مطرح کرده، اتفاقا «صل» برنامه بوده و به‌دلیل برنامه پنج‌ساله هفتم توسعه واقعی‌بینانه و مسلط بر شرایط در حال تدوین و نهایی شدن است. اولاً هدف آرمانی برنامه؛ پیشرفت اقتصادی توأم با عدالتی است که ثبات اقتصادی و اقتصاد دانش‌بنیان مبتنی بر اسناد آمایش سرزمین ضامین اصلی آن بوده که کاملاً مرتبط با فقدان‌ها و نیازهای کشور است. ثانیاً؛ با توجه به وجود چالش‌های شناسایی شده در مسیر ثبات و توسعه کشور و هم‌زمان نیاز به استفاده از فرصت‌ها و پتانسیل‌های موجود باعث شده که برنامه هفتم توسعه بر پایه ۱۲ موضوع کلیدی که از جنس پیشران‌ها، بحران‌ها و بستر سازها تهیه شده و بر خلاف روند مرسوم برنامه‌ریزی در کشور از «برنامه‌ریزی جامع» به «برنامه‌ریزی مسئله‌محور» حرکت کنیم. این تغییر رویکرد به دلیل واقع‌بینی و آسیب‌شناسی‌های انجام شده از سوی سازمان برنامه و بودجه و در جهت ارتقا تحقق برنامه‌های آینده کشور است. گزارش مذکور در ادامه میزان درآمد دولت از مالیات را محل سوال قرار داده و عنوان کرده است که: «امید دولت به تحقق درآمدهای مالیاتی در سال آینده در حالی که وضعیت اقتصادی در کشور نابسامان است چیزی جز فشار بیشتر به فعالان اقتصادی و در نهایت کنار رفتن آنها از دایره تولید نخواهد داشت. دولت بهتر است انگیزه‌های تازه برای به‌باخاستن مجدد فعالان اقتصادی پس از گذر از دوران کرونا را با وجود تحریم‌ها و دیگر مشکلات ایجاد کند در غیر این صورت نه تنها اخذ مالیات که بلکه ادامه حیات برای آنها غیر ممکن می‌شود». لازم به توضیح است که این موضوع نیز مورد تأیید و توجه سازمان برنامه و بودجه کشور نیز بوده و آنچه که به‌عنوان لایحه بودجه ۱۴۰۲ منتشر شده نیز گویای توجه به مالیات به‌عنوان منبع متبغ درآمدی و همچنین حمایت فعالان واقعی اقتصاد و عدم تحریک اقتصاد به رکود است. بر اساس لایحه بودجه ۱۴۰۲ رقم درآمدهای دولت از مالیات (به جز در درآمد اختصاصی) حدود ۸۲۷ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده که نسبت به رقم ۵۶۱ هزار و ۶۹۶ میلیارد تومان قانون بودجه ۱۴۰۱ رشد ۲۷ درصدی دارد. از مجموع درآمدهای مالیاتی، حدود ۲۹۴ هزار میلیارد تومان آن مربوط به مالیات اشخاص حقوقی، ۱۲۱ هزار میلیارد تومان مربوط به مالیات بر درآمد، حدود ۲۷ هزار و ۲۹۰ میلیارد تومان مربوط به مالیات بر ثروت، نزدیک به ۱۲۶ هزار میلیارد تومان مربوط به مالیات بر واردات و ۲۴۸ هزار میلیارد تومان مربوط به مالیات بر واردات و خدمات

است. اگرچه بیشترین رشد پایه‌های مالیاتی مربوط به اشخاص حقوقی با ۱۳۷ درصد بوده و ایضا اشخاص حقوقی ۳۵.۷ درصد از کل مالیات پیش‌بینی شده در بودجه سال آینده را پرداخت خواهند کرد؛ اما باید توجه داشت که افزایش درآمدهای مالیاتی دولت به‌رساندن سهم مالیات از کل منابع عمومی دولت و حدود ۴.۷ درصد با وجود کاهش ۷ درصدی نرخ مالیات پرداختی شرکت‌های تولیدی و با اتکاب ر شناسایی فرار مالیاتی و درآمدهای حاصل از شفافیت خواهد بود. این گزارش در قسمت پایانی خود در مصاحبه‌ای با یکی از نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی به ارسال لایحه بودجه ۱۴۰۲ بدون تدوین و تصویب برنامه هفتم پرداخته که این مهم نیز در روزهای اخیر از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور توضیح داده شده است. در این مورد که بودجه ۱۴۰۲ زودتر از برنامه هفتم توسعه به مجلس ارائه شده و عمده انتقاد پایانی این گزارش نیز حول همین موضوع می‌چرخد نیز باید بدانیم که هر دو سند بودجه ۱۴۰۲ و برنامه پنج‌ساله هفتم توسعه در سال جاری در یک سازمان واحد و البته با کمک و جذب مشارکت بخش خصوصی و دانشگاهی تهیه و در حال نهایی شدن است و حتی با وجود تأخیر در ارائه برنامه هفتم توسعه، بیم‌عدم تطبیق این دو سند.